

Arbeidstid og arbeidsplan for kirkemusikere

Arbeidstid og arbeidsfri - definisjoner

Arbeidsmiljølovens (Aml.) definisjon av

- Arbeidstid: Den tid arbeidstakeren står til disposisjon for arbeidsgiveren.
- Arbeidsfri: Den tid arbeidstakeren ikke står til disposisjon for arbeidsgiveren (Aml. § 10-1 (1 og 2)). Dette er særlig viktig å merke seg dersom man har deltidsstilling i kirken og annet arbeid i tillegg.

Daglig og ukentlig arbeidstid

Aml. § 10-8 bestemmer at

- Arbeidstida skal ikke overstige 9 timer per dag.

Hovedtariffavtalens (Hta.) kapittel 1 § 4.2.2 bestemmer at

- Den ukentlige arbeidstida skal ikke overstige gjennomsnittlig 35,5 timer når man arbeider minst hver 3. søndag.

Arbeidsfri

Aml. § 10-8 bestemmer at

- Arbeidstaker skal ha *sammenhengende fritid* minst 11 timer per døgn og 35 timer per uke.
- Unntaksvis kan arbeidsgiver og arbeidstakers tillitsvalgte skriftlig avtale sammenhengende fritid ned til minimum 8 timer per døgn eller 28 timer per uke. Slik avtale skal inkludere tilsvarende kompenserende hvileperioder.

Særavtalen om kirkelige stillinger bestemmer at

- Arbeidstaker skal som hovedregel gis to fridager i uka (pkt. 2.1). I deltidsstillinger bør arbeidet konsentreres, slik at det oppnås flere fridager pr. uke.
- Minst én gang pr. måned skal den ukentlige arbeidsfrie perioden iht. Aml. § 10-8 legges til søndag. Forutgående lørdag skal da være tjenestefri.

Egne bestemmelser for leir o.l.:

- Det skal utarbeides en særskilt arbeidsplan for leir.
- Avtale om fravik etter Aml. § 10-12 (4) skal inngås med de sentrale arbeidstakerorganisasjoner etter søknad.
- Arbeidsgiver har ansvar for at søknad om fravik sendes.
- Det kan søkes om inntil 16 timer arbeidstid pr. døgn, hvor det samtidig sikres minimum 8 timer sammenhengende hvile pr. døgn.
- Reise til og fra leirsted og liknende inngår i arbeidstiden.

Overtid – Aml. § 10-6

Pålagt arbeid utover ordinær arbeidstid er overtidarbeid. Overtid skal innskrenkes mest mulig.

Bestemmelsene gjelder kun for arbeidstakere i heltidsstillinger. Deltidstilsatte har likevel krav på overtidkompensasjon dersom de pålegges å arbeide utover det som er fastsatt for full stilling pr. dag (likevel minimum 6 timer dersom arbeidstida varierer fra dag til dag) eller pr. uke.

Forskjøvet arbeidstid – Hta. kap. 1, pkt. 6.8

Når partene lokalt er enige om å forskyve arbeidstida, betales 50 % tillegg for den tid som faller utenom vedkommendes ordinære arbeidstid, slik den framkommer i arbeidsplanen. Varsel om forskjøvet arbeidstid skal så vidt mulig gis 3 dager i forveien, og aldri mindre enn 1 dag i forveien.

Helge- og høytidsdager

- 10 av disse kan falle på hverdag.
- Alle har i utgangspunktet rett på fri uten trekk i lønn.
- Hvis du er pålagt å jobbe på slike dager, har du krav på helge- og høytidstillegg for arbeidet tid.
- Godtgjøringen kan, etter at det er drøftet tas ut som fritid, helt eller delvis.
- Dersom man er pålagt å jobbe på helge- og høytidsdager, opparbeider man ikke minustimer selv om man ikke jobber full arbeidsdag, arbeidsplikten er oppfylt for den dagen.

Helgedager:

- 1. nyttårsdag
- Skjærtorsdag
- Langfredag
- 1. påskedag
- 2. påskedag
- Kr. Himmelfartsdag
- 1. pinsedag
- 2. pinsedag
- 1. juledag
- 2. juledag

Høytidsdager:

- 1. mai
- 17. mai

Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid

En kirkemusiker har vanligvis ulik arbeidsbelastning gjennom året avhengig av ulike prosjekter eller kirkeårstider. Man kan gjennomsnittsberegne arbeidstida slik at noen uker inneholde mer arbeid enn en normalarbeidsuke, mens andre uker har mindre. Avtale om gjennomsnittsberegning kan inngås for en periode på høyst 52 uker. Aml. § 10-5 legger rammene for gjennomsnittsberegning:

- *Arbeidsgiver og arbeidstaker kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstida utvides til høyst ti timer i løpet av et døgn og 48 timer i løpet av en uke. Grensa på 48 timer i løpet av en uke kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstida ikke overstiger 50 timer i noen enkelt uke.*
- *Arbeidsgiver og arbeidstakers tillitsvalgte kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstida utvides til høyst 12,5 timer i løpet av et døgn og 48 timer i løpet av en uke. Grensa på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstida ikke overstiger 54 timer i noen enkelt uke.*

Ubunden arbeidstid

- 20% av arbeidstida for kirkemusikere er ubunden (Særavtale for kirkelige stillinger pkt. 5.6).
- Tida *må ikke* men *kan* framkomme i arbeidsplanen. Creo anbefaler det siste.
- Den ubundne arbeidstida utløser ikke ekstra godtgjøringer etter Hta. kap. 1 § 5 men behandles for øvrig som ordinær arbeidstid.
- Det må gjøres rede for tida på vanlig vis dersom arbeidsgiver krever det.
- Generelt gjelder at alt det som kan planlegges, bør legges inn i arbeidsplanen. Bakgrunnen for at det skal legges til rette for at 20 % av arbeidstida ikke bindes i arbeidsplanen, er at en del av kirkemusikerens arbeidsoppgaver er av en slik art at det kan være vanskelig – enn si umulig – å planlegge disse og innarbeide dem i arbeidsplanen på forhånd. Det sentrale med bestemmelsen er at tida er ubunden. De sentrale parter har ikke lagt føringer for hvilke arbeidsoppgaver det kan dreie seg om utover ordinære arbeidsoppgaver, men det kan eksempelvis være forberedelser, faglig ajourhold og utvikling.

Arbeidsplan

- Aml. § 10-3: Dersom du arbeider til ulike tider* på døgnet **skal** du ha en arbeidsplan. (* varierende tider er kanskje mer dekkende).
- Planen tar utgangspunkt i gudstjenesteforordningen og menighetens aktivitetsplaner.
- Planen viser arbeidstid og fritid for den enkelte arbeidstaker.
- Planen fastsettes i så god tid som mulig og senest 14 dager før iverksettelse.
- Arbeidstakeren skal kjenne til sin arbeidstid og fritid senest 14 dager før iverksettelse.
- Planen utarbeides i samarbeid mellom arbeidsgiver, arbeidstaker og tillitsvalgte.
- Ved utarbeidelse av arbeidsplan skal det legges vekt på den ansattes helse og sikkerhet.
- Planen må ikke være i strid med bestemmelsene i arbeidsmiljøloven.
- Av arbeidsavtalen skal det framgå at arbeidstakeren skal arbeide til ulike/varierende tider på døgnet, og at man derfor skal ha en arbeidsplan.
- Planen gjelder inntil en ny er utarbeidet og varslet minst 14 dager før den blir iverksatt.
- Er det inngått avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, må det utarbeides arbeidsplaner for de periodene som avviker fra den ordinære arbeidstiden.

Eksempler på arbeidsplaner

1: Normalarbeidsplan for kirkemusiker i hel stilling (35,5 t/u) – i uker med korøvelse og med formiddagsgudstjeneste på søndager. Planen viser 80 % av arbeidstida (bunden tid). **Ubunden tid er markert med gul farge**. Kveldsarbeidet på onsdager utløser godtgjøring for delt dagsverk i tillegg til kveldstillegg.

Kl.	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
10		Flyttbar					
11	Fri	tid				Fri § 10-8 (2) 35/7	
12							
13							
14						Flyttbar	
15						tid	
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							

2: Arbeidsplan for kirkemusiker i påskeuka

Kl.	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Skjærtorsdag	Langfredag	Påskeaften	1. påskedag
9					Pasjonsgudstjeneste		Høytidsgudstjeneste
10	Fri	Fri					
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17				kvelds- gudstjeneste	Pasjonskonsert		
18							
19							
20						Påskenaftsmesse	
21							
22							
23							
24							
01							

Erstatning av fridag

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
F1	Arbeid	F2	arbeid	arbeid	arbeid	arbeid

Hta. kap.1 pkt. 5.6 bestemmer at man har krav på en ekstra fridag dersom en bevegelig helligdag (fridag) faller på en lovbestemt ukefridag (F1). F1 skal om mulig legges til søndag iht. Aml. § 10-8 (4). Ved arbeid på søndag skal den første fridagen den uka regnes som F1-dag (med mindre noe annet er fastsatt i arbeidsplanen)

Fleksitidsordninger – fleksibel arbeidstid

Fleksitid er en ordning som gir arbeidstaker mulighet til, innenfor visse rammer, selv å avgjøre når på dagen arbeidstiden legges. Fleksibel arbeidstid innebærer også at arbeidstaker kan innarbeide ekstra arbeidstid som kan avspaseres i samråd med arbeidsgiver.

Arbeidsgiver på sin side får større mulighet til å tilpasse arbeidstida etter virksomhetens aktivitet.

Ordninga er hjemla i Aml. § 10-2, tredje ledd

Pensjonsgivende tilleggslønn (Hta. kapittel 3.6)

Faste og variable tillegg knytta til arbeidsytelse er pensjonsgivende når de godtgjøres som årsbeløp og utbetales på samme måte som ordinær lønn. Ordninga gjelder følgende ytelser:

- Kapittel 1, § 5, pkt. 5.2 Lørdags- og søndagstillegg
- Kapittel 1, § 5, pkt. 5.4 Kvelds- og nattillegg

Med grunnlag i gjeldende arbeidsplan beregnes tilleggene for den enkelte arbeidstaker på årsbasis og omregnes til månedlige beløp.

Eller: Tilleggslønna utregnes med grunnlag i faktiske utløste tillegg over minst de siste 12 måneder. Dersom partene lokalt er enige om det, kan også tillegg etter § 5.3 og 5.5 utbetales som pensjonsgivende tilleggslønn.

Creos kommentar: Det er et faktum at de aller fleste kirkemusikere over flere år arbeider de langt fleste høytider. Høytidene er jo blant årets høydepunkter hvor man setter inn ekstra tid og ressurser på å skape og utøve musikk utover det vanlige. Ut fra disse forutsetningene ser Creo liten grunn til ikke å inkludere også helge- og høytidstilleggene som en del av den faste månedlige tilleggslønna.